

pler på, at fingeraftryk fra personer, der er blevet frifundet i en tidligere sag, eller mod hvem påtale er opgivet, har været af afgørende betydning i senere sager. Dette er baggrunden for, at fingeraftryk kan opbevares uanset, at der sker frifindelse eller påtaleopgivelse i den sag, der har givet anledning til optagelsen af et fingeraftryk, jf. betænkningen side 89-90.

Selvom det ikke udtrykkeligt er fremhævet i betænkningen, bygger reglerne naturligvis også på, at anvendelse af fingeraftryk efter meget lang tids erfaring fremstår som et særdeles sikkert identifikationsmiddel.

Det karakteristiske ved baggrunden for udformningen af lovens regler om fingeraftryk kan herefter sammenfattes således:

- a) Optagelse af fingeraftryk er et meget begrænset legemsindgreb (legemsbesigtigelse).
- b) Sammenligning af fingeraftryk er et særdeles sikkert identifikationsmiddel.
- c) Sammenligning af fingeraftryk er af stor generel betydning for efterforskning (ud over den aktuelle sigtelse) og til dels for anden politimæssig identifikation.
- d) Registrering af fingeraftryk indebærer ringe risiko for misbrug eller for »falske genkendelser« (modsat fx fototek).

Strafferetsplejeudvalget har på den baggrund overvejet, i hvilken udstrækning lignende forhold gør sig gældende med hensyn til udtagelse og sammenligning af dna-materiale.

Ad a

Udtagelse af dna-materiale ved såvel spytp prøve som blodprøve må – i modsætning til optagelse af fingeraftryk – henføres til legemsundersøgelser, jf. retsplejelovens § 792. Dette er også sket ved lovudkastet.

Navnlig udtagelse af spytp prøve må dog anses for en kun lidt indgribende form for legemsundersøgelse, der næppe opleves som væsentligt mere belastende af den pågældende end optagelse af fingeraftryk. Mange vil sikkert opleve det rent fysiske ubehag som mindre fremtrædende i forhold til bevidstheden om at være tvunget til at lade sig registrere på denne måde.

Se om udtagelse af spytp prøve bilaget, spørgsmål 4 og 5.

Det psykiske ubehag vil naturligvis også bero på den enkeltes forventning om, hvad prøven vil blive brugt til. Det er således væsentligt, at den

pågældende ved prøvens udtagelse bliver gjort opmærksom på, at politiet ikke gennem analysen får oplysning om andet end såkaldt »junk-dna«, og at politiet dermed nok får et grundlag for identifikation, men ikke oplysning om persons genetiske karakteristika, jf. nedenfor ad d.

Strafferetsplejeudvalget finder det dog under alle omstændigheder væsentligt at fastholde, at såvel spyt- som blodprøveoptagelse henregnes til legemsundersøgelse.

Ad b

Sikkerheden i identifikationsmetoden er det helt centrale forhold bag reglerne om fingeraftryk. Som berørt ovenfor, synes der efter mange års udbredt anvendelse af fingeraftryk ikke at være rejst tvivl om sikkerheden.

Oplysningerne i lovudkastet med hensyn til dna synes på dette punkt at svare til de oplysninger, der er indeholdt i bemærkningerne til 1999-lovforslaget. Det anvendte analysesystem gør det herefter muligt at foretage identifikation ved dna-analyser med en sandsynlighed på mindre end 1:1.000.000.000 for, at en persons dna-profil vil matche med en anden ubeslægtet persons dna-profil. Retsgenetisk Afdeling angiver i praksis ofte sandsynligheden som større end 1:1.000.000.

Udvalget har stillet Retsgenetisk Afdeling en række spørgsmål om sikkerheden i identifikationen. Der henvises til bilaget, spørgsmål 1a-e. Som det fremgår heraf, er der efter Retsgenetisk Afdelings opfattelse ikke i tiden efter 1999-lovforslaget fremkommet oplysninger, der ændrer de tidligere vurderinger. Udvalget er heller ikke i øvrigt bekendt med forhold, der kan give anledning til tvivl om den meget høje grad af sikkerhed ved dna-sammenligning, der er oplyst i 1999-lovforslaget. Der synes således ikke at være negative erfaringer med hensyn til sikkerheden i identifikationen fra brugen af dna-registret siden dets oprettelse.

Det kunne overvejes, om der ikke består en forskel mellem fingeraftryk og dna-profiler der ved, at overensstemmelse mellem sigtedes data og et sporfund lettere kan efterkontrolleres, herunder af forsvaren, ved fingeraftryk end ved dna-materiale. Et fingeraftryk er således et umiddelbart aftryk af noget, der kan iagttages med det blotte øje, nemlig aftegninger i huden på fingrene. I modsætning hertil er dna-profiler resultatet af en for lægfolk ugennemskuelig analy-